

CATECHISMUS ZONDAG 51

Ds. D. Chr. Overduin

26 augustus 1990

Catechismus zondag 51

Schriftlezing : Markus 2 : 1 - 13

Zingen : Psalm 84 : 2
84 : 3
25 : 3,4,5
79 : 4,7

De 51e Zondag.

VRAAG 126: Welke is de vijfde bede?

ANTWOORD: "Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren. Dat is: Wil ons, arme zondaren, al onze misdaden, en ook de boosheid, die ons altijd aanhangt, om des bloeds van Christus' wil niet toerekenen, gelijk wij ook dit getuigenis uwer genade in ons bevinden, dat ons ganse voornemen is, onze naaste van harte te vergeven.

THEMA: VERGEVING

DE GROND VAN DE VERGEVING

HET DOEL VAN DE VERGEVING

Merkwaardig, geliefde gemeente, dat daar opeens achter dat brood de vergeving van onze zonden ter sprake komt.

Ook merkwaardig dat het dan dóórloopt: Geef ons heden ons dagelijks brood én vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.

Het lijkt erop, wat de zinsbouw betreft, dat het met elkaar te maken heeft: Brood en vergeving. Brood en schuld. Dat is niet ver gezocht. Het wordt ons in één adem gezegd. En daarom zal het ook zeker met elkaar te maken hebben.

Nadat sprake is geweest van God, van Zijn Naam, van Zijn wil, van Zijn koninkrijk, ging het opeens over ons, ons dagelijks brood.

En wij hebben gehoord dat dat dagelijks brood aanduiding is van onze levensbehoefte, om te kunnen bestaan. Als je er niet bent, heb je ook geen eten nodig. Als je dood bent, dan vervalt ook alles. Maar, als je leven mag, dan heb je middellijkerwijs gesproken brood nodig. Brood staat dus voor 'leven'. En misschien gaat u nu al een licht op.

Als het nu gaat om het brood, om het middel van bestaan, dat het leven voortgezet mag worden op deze aarde, waar dan ook van alles bij hoort, natuurlijk ook drinken, kleding, huis, vrouw, man, kinderen, noem maar op, alles. Als dat leven nu alleen op díe manier hier op aarde geleefd kan worden, dan betekent dat, dat juist doordat die levensmogelijkheid er is, ook die schuld gemaakt kan worden.

Ik weet wel, leerstellig gesproken, komen we als schuldigen ter wereld. Wie zal een reine geven uit een onreine. We noemen dat de 'erfschuld'. Dat wij niet los gezien kunnen worden van Adam, die aartsvader.

En als het gaat over de 'erfsmet', dan bedoelen wij daarmee wat we in dit leven doen.

Maar, je begrijpt wel, het 'komen' in het leven en het 'verblijf' hier op aarde als levendén heeft te maken met brood. Met een mogelijkheid om te leven. Want als er niets is, dan is er geen leven mogelijk. Als er geen licht meer zou zijn, als de zon uit zou doven, als er geen regen meer zou komen, of wat dan ook, of alleen maar regen, dan gaan wij allen te gronde.

CATECHISMUS ZONDAG 51

Nu zijn we er, maar dat betekent dat we er zijn als schuldigen. En dat juist omdat er aan die levensbehoefte door God wordt voldaan, dat Hij het koren welig doet groeien, dat Hij werk geeft, man, vrouw, kinderen, huizen, akkers, dat is nu juist het terrein waarop het kwaad, de zonde naar buiten treedt. Zichtbaar wordt. En waar de zonde ook vermenigvuldigd wordt. Want ik zei al: Als er geen brood is, is er geen leven, is er geen voortplanting, is er niets. Maar waar nu de mens gezegend wordt, dat Hij Zijn zon doet opgaan over bozen en goeden, regent over rechtvaardigen en ondankbaren, dat sluit in dat wij kunnen, mogen leven, hier op aarde. En daarom: Geef ons heden ons dagelijks brood EN - het zit er gelijk aan vast - vergeef ons onze schulden.

Doordat we er ZIJN en doordat wij een stukje levensruimte hebben gekregen van de Heere God, zodat het leven nog voortgang mag hebben, dat houdt tegelijkertijd onzerzijds in dat wij de schuld dagelijks groter maken.

Ja, dat is iets onbegrijpelijks. Je mag blij zijn met het brood. Je mag blij zijn met het pasgeboren kindje. En tegelijk is daar die andere kant. Door die levensmogelijkheid is daar ook de schuld die zich opstapelt. Door in het leven te mogen komen, is er tegelijk sprake van het oordeel over alle vlees, groot en klein.

Het is een wonder dat Jezus Christus Zelf, als Die in-ons-vlees-gekome, Zijn discipelen, Zijn kerk, als het ware, bij de arm neemt en ze dit leert, en zegt: Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren. Dat HIJ dat zegt. Ieder ander die het zou zeggen, we zouden er mee omver gaan. Het zou op een eeuwige teleurstelling uitlopen. Maar dat Jezus Christus het zegt, is de zekerheid, is de ruimte voor dit gebed, voor deze bede. Die ligt verankerd in HEM.

Je moet dus nooit denken: Nou ja, God is een goeie man, Die ziet het wel door de vingers, God is toch ook barmhartig, God is dit en God is dat. ALLEEN in Christus heeft God de grond gelegd, het bloed van Christus, om zonden op grond van een verheerlijkt recht te kunnen en te willen vergeven.

Laten we eens letten op enkele woorden uit die bede.

En ik hoop dat de Heere onze gedachten erbij houdt.

Schulden.

Wat zijn schulden?

De Heidelberger spreekt van misdaden. Dat is kras gezegd. Want daarmee spreekt de catechismus uit dat wij voor God, allemaal, misdadigers zijn.

Wil U ons, arme zondaren, al onze misdaden, en ook die boze natuur, dat allemaal om het bloed van Christus niet toerekenen.

Dat IS even een uitspraak, als je daarover nadenkt. MISDADEN. SCHULD.

Ik, en de Heidelberger zegt, wij, wil ons - dat is heel mooi - wij staan in de schuld bij God. Er is een openstaande rekening. God heeft een alles-overheersend, overtreffend recht op een mens.

Niet alleen toen we in het paradijs stonden, maar ook daarna.

Je kunt de mens nooit losmaken, of zien, van God. In feite is er geen losgelaten mens in het heelal. Want als een mens - God verhoede het - zou verzingen in de duisternis van de verlaten, dan is hij nog niet losgelaten. Bevindt hij zich nog tussen de muren van Gods rechtvaardig oordeel.

CATECHISMUS ZONDAG 51

Die dichter van Psalm 139 kreeg dat even te zien, en zei: Waar ik ook ga of sta, al zeg ik: De duisternis zal mij immer bedekken, al ging ik naar het onderste van de hel, van de zee, Gij zijt daar. Een ontzagwekkende werkelijkheid dat wij schuldenaars zijn bij God en dat God recht heeft. Hij had het in het paradijs en Hij heeft het vandaag nóg. Ook al zou dat een recht zijn om die mens voor eeuwig buiten te sluiten, het is Zijn recht.

Schuld, waar we nog niet één stuiver van hebben kunnen betalen. Alleen maar groter maken.

Dit gebed moet je daarom niet trekken op, laten we zeggen, dat gevoelige - het is wel gevoelig - dat burgerlijke, christelijke spreken over schuld, en dat we allemaal zondaren zijn, en dat er niemand volmaakt is. Nee, hier is het enige uitgangspunt het Woord van God, en voor ons persoonlijk, de overtuiging door de Heilige Geest. Schuld.

Wij staan bij God in de schuld.

Er is een rekening, die God wil - Hij is rechtvaardig - en moet vereffenen. Want Hij is God en geen mens.

We kunnen daar lang of breed over spreken, maar het beste is om het je zo in te denken: Alles wat wij bespreken, wat psychologen of juristen of wat ze allemaal ook zeggen, hoe ze ook bezig zijn met het strafrecht en alles wat daarmee samenhangt, het hélpst niet. Het helpt niet ten aanzien van God. Het brengt geen verandering, of dat ik dat nu erg vind of wreed vind of rechtvaardig vind, er verandert niets mee. De bezoldiging van de zonde is de dood. En dat is ons hele leven. En dan voel je aan, het loopt niet over guldens, over kwartjes en over stuivers, het gaat over onze zedelijke, onze ethische, onze schuld voor God, van gedachten, woorden en werken. En wat wij in Adam hebben gedaan. Het gaat ook nu inzonderheid, en niet als iets wat er achteraan hangt, over onze eigen-willigheid, ons als God willen zijn.

Schuld.

Daar komt een mens niet toe, om over schuld te praten.

Dáárom is het dat de Koning, als die allergrootste Profeet, die kleine mensjes bij de arm neemt en ze zegt: Luister nu eens. Misschien hebben ze het op dat moment niet eens begrepen. Dan zullen ze het na dezen wel verstaan. Luister nu eens. Ik hoor jullie wel praten en Ik hoor jullie wel zeggen over 'wie is de meeste', 'wie komt er in aanmerking voor die post en wie komt er in aanmerking voor die hoge post in het koninkrijk'. Ik hoor jullie wel bezig tegen de moeders en de kinderen, die bij Mij willen komen om een zegen. Maar, vrienden, kom nu eens, vergeet toch niet dit: Vergeef ons onze schulden. Het is zo radicaal. Eigenlijk wordt hiermee uitgesproken het volledige faillissement van alle mensen samen en van ieder mens persoonlijk.

Daarom zei ik: Laten we alsjebliedt niet verzanden in een christelijk praatje over berouw en over een traan en over dit en over dat. En, God is zo lief, Die zal ....

Laten we bedenken dat het zó onmogelijk is om voor God schuldenaar te zijn, dat we die Here Jezus Christus zó nodig hebben om ons dat te leren. Ik ben ervan overtuigd dat we er allemaal, misschien, laten we hopen, een speldeprikje van mogen krijgen. Dat hoop ik. Want het komt bijna altijd aan de orde, schuldvergeving in de zin van: Ja, nu heb ik toch dit, of, nu heb ik toch dat, ooh. Ja, broeder, ja maar de Heere vergeeft. En ik kan weer verder in mijn zelfhandhaving, ik kan mijn

CATECHISMUS ZONDAG 51

stelling weer innemen, die ik gewend ben in te nemen, om als een god hier op aarde te zijn. Het is toch vreselijk, mensen. Ja, als ik daaraan denk dan zou ik gaan janken en dan is het allemaal nog niets waard. Janken is geen cent waard, tranen zijn geen .... niets is er wat waard. Maar als je het even ziet schemeren, dan zeg je: We zijn allemaal gek, we hebben geen verstand, we leven allemaal in een waanidee. Want we WILLEN niet en we KUNNEN niet ECHT voor God belijden: Ik, ik heb U nooit gegeven, waar U recht op had. Ook de naaste niet. Jongen, dat mag je zeggen, als je tien, als je twintig bent en dertig, meisje en als je tachtig bent, hoop ik, dat je het nog mag zeggen.

Hier wordt ons niet een gebed aangewezen dat we bij één of ander voorkomend geval als een soort rozenkransje 'oh, ik heb gevloekt' 'oh, ik heb gelogen' .... Nee, het gaat om een lijn, die het leven van de wieg tot het graf zou doortrekken.

Als je vijftig jaar geleden - laten we die term nu eens gebruiken - zoals men dat dan noemt 'bekeerd bent' of tot het geloof gekomen, hoe je het ook noemen wilt, dan kan je vandaag de dag met niet minder toe dan vergeving van de schuld. En nog meer dan vijftig jaar geleden. Want laten we aannemen dat in die vijftig jaar heb je van God brood gehad, je hebt levensruimte gehad, je hebt vrouw gehad, je hebt kinderen gehad, een man gehad, familie-betrekkingen, collega's, je hebt in het leven gestaan en het is wat dat betreft nu niet direct lichter geworden in je leven. Je ziet nu dingen, dat je zegt: Heb ik ooit wel eens één gedachte tot eer en heerlijkheid van die trouwe God gehad? Heb ik ooit wel eens uit waarachtige liefde één ding gedaan of gelaten? Heb ik ooit Hem bedoeld, of altijd mezelf?

Ja, dan is het wel waar, het was een harde kerel, een eikeboom der gerechtigheid, en hij had ook nog een benauwd einde, die grootvader van mijn moeder, hij kon er zo op slaan, verschrikkelijk. Maar daarin had hij wel gelijk, toen hij tegen mijn vader zei: Jochie, wat denk je nu dat we zouden zingen als God Zich met ons bemoeit in genade? Toen zei mijn vader: Nou opa, ik denk: Hij heeft gedacht aan Zijn genade. Goed zo, jochie. Maar als je nu tachtig jaar oud bent, zoals je opa, wat denk je dat je dan zingt? Ja, dat weet ik niet, opa, ik ben nog geen tachtig, dat kunt u me het beste zeggen. Dan zing je dat nog, jochie: Hij heeft gedacht aan Zijn genade, Zijn trouw aan Isrel nooit gekrenkt.

Zo is het hier ook mee. Dat is niet van één keer. Dat is ALTIJD. Het wordt steeds nodiger. Ze zeggen wel eens: Broodnodig. Ja, steeds, zolang we brood eten, zolang we leven is dit ons nodig. Het is ons niet eigen, maar het is ons nodig.

Dáárom zegt de Heere Jezus dat.

En het lijkt wel, als de Heere Jezus wat zegt alsof het amper gehoord wordt. Dat merk je vaak aan de discipelen ook. Ze hadden duidelijk onderwijs gekregen, maar ze verstonden geen van deze dingen. Elke keer komt het weer uit. Maar daaraan moet je niet wanhopen, want de Heere heeft het beloofd: Hij gaat door. Die Geest, gekomen zijnde, Die zal het doen! En Die doet het ook! Maar je moet niet denken dat je het zelf kunt. Echt niet! Wij kunnen in het algemeen nog best zondaren zijn en schuldig zijn, maar als het in concrete dingen naar ons toekomt: Dat is nu mijn schuld, en dat, en dat, tegenover de naaste. En er komt ook op ons af hoe wij nu tegenover de Heere God staan. Nou .... Dan begin ik me al in duizend bochten te wringen om niet te hoeven erkennen dat het verloren is, dat het afgelopen is, dat ik

CATECHISMUS ZONDAG 51

failliet ben. Dat WIL ik niet en ik KAN het niet.

Dat bewijst hoe het onder de mensen is. Zeg eens eerlijk: Kun je makkelijk vergeven? Ja, nu moet je dat vergeven niet zo opvatten als - sommige mensen hebben dat als een christelijke hobby, dat zijn de mensen die met zulke uitspraken komen: Je moet Hitler kunnen vergeven en je moet Stalin kunnen vergeven en je moet dit en je moet dat, je moet zus of zo. Daar word je ook gek van, als je dat elke keer horen moet. Die mensen lopen maar met vergeving. Het lijkt wel of ze zoveel vergeving hebben, dat, die goeïigheid moet eruit. Ik geef je de raad om dan niet iets op te zoeken waarin zulke mensen falen en zeggen: Ja, maar jij hebt toch ook wel eens ... Nee, je moet alleen maar zeggen: Och joh, ik geef om heel die eigenwillige godsdienst en die vergeving, waar jij mee loopt te strooien, niets! Dat is allemaal vijandschap tegen God, verbeelding. Dan moet je eens kijken of dat het dan nog allemaal zo mooi is.

Goed, daar gaat het dus niet om. Het gaat niet om dat vervelende gedoe: We moeten dit, we moeten dat, we moeten zus, we moeten zo. Het gaat erom, tegenover onze trouwe God, Die geen lust had in onze dood, maar ons verzadigde met brood. Die direct na de zondeval Zich begaf om de mens tot Zich te roepen. Die aan Abram, Izak en Jakob Zijn verbond bekend maakte. Die aan Israël Zichzelf openbaarde als de Heilige, Die het volk zou heiligen. Kan je nu voor God zeggen .... Nee, er zijn twee manieren om er onderuit te komen, veel gebruikelijk in ons mensenleven. De ene manier is om het zo te regelen: Is het nu wel zo erg? En de andere manier is: Ja, maar als God weet, en dat weet Hij, hoe moeilijk ik het heb met mijn eigen problemen, met mijn man, met mijn vrouw, met mijn kinderen, met mijn werk, nou, dan zal God dat wel begrijpen. Net zoals die aardse rechter die een psychiater aan het werk zet enz. en tenslotte: Ja, hij wist niet goed wat hij deed, bewustzijnsvernauwing, dit en dat, en zus en zo. Zo is een mens nu bezig om zijn schuld te verbloemen.

Daarom zei ik: Het is niet makkelijk. Het is onmogelijk! Maar dat is de lijn die we deze keer bij het gebed proberen, trachten te volgen: Het is die Zaligmaker, Die die onwetende, onwillige bij de arm neemt en zegt: Ik zal het je leren. HIJ zal het leren, onderwijzen, raad geven, Mijn oog zal op u zijn. Anders was het onmogelijk. Daarom hoef je mij niet te vertellen, als je zegt: Man, ik kan geen schuldenaar worden. Ik kan het heel goed begrijpen. Van mezelf uit, van de mens uit, dat kan je niet. Nog geen minuut. Nog geen gedachte, werkelijk. En heb je al die keren wel eens naarstig doorzocht, dat je wel schuldenaar was in je waarneming, en dat het tot op de bodem doorgelicht wordt in je leven. En wat hou je dan tenslotte over? Een stukje angst, een stukje geknakte trots, eer, een hoop tranen, grote woorden, dat je zoveel met God op had, met Zijn eer. Maar ik ben ervan overtuigd als het licht werkelijk schijnt in ons hart, dan kom je nergens meer, dan is het afgelopen, dan is er echt niets waar je op kunt steunen, dan vertrouwd je niets meer van jezelf.

Ja, overal staat maar een vraagteken achter. Is het wel waar? En het zou ook voor eeuwig kwijt zijn als Die Ene niet waar was, Die Zaligmaker. Als Die de deugden Gods niet liever had gehad dan Zijn eigen zaligheid, dan was het een verloren zaak. Als Die niet onder dat recht door had willen gaan, kwamen wij in eeuwigheid niet meer aan de orde. Maar dat is nu het gróte geheim. Het wordt zo moeilijk, zo

CATECHISMUS ZONDAG 51

onmogelijk, ook in de kerk, hoor, in de kerk ook. Ik kende mensen - en dat is niet uit een bepaalde richting, zozeer, die kom je overal tegen. Ik herinner me nog, of dat het een neefje van me was: Het gaat niet buiten het recht om, hoor. Hij zal eens dit, hij zal eens dat, hij zal eens zus, hij zal eens zo. En ik weet wel dat het niet buiten het recht om gaat. Maar als dat voor jou wat anders betekent dan Golgotha, dan ziet het er niet best uit. Echt niet!

Heus mensen, als er nu staat, dat de Heere Zijn discipelen bij de arm neemt, en zegt: - Die gebruikt niet zulke woorden - Vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onze schuldenaren, en dat we dat nu tot onze dood toe nodig hebben om dat te leren en daarmee in te stemmen. Dan moet je toch in de lach schieten - niet om te spotten, want het is erg genoeg - als je daar een mens van de toren hoort blazen in zijn godsdienstige hoogheid. Dat is toch eigenlijk Godslasterlijk. Een mens weet niet wat hij doet, maar het is Godslasterlijk. Daar moet je niet meer van schrikken. Daar moet je niet meer mee ingenomen zijn. Als dít aan de orde komt, is het anders. Daar zit Petrus en Thomas en Johannes en Nathanaël en Judas zat er ook nog bij: Kom, zegt de Heere, vergeef ons onze schulden. Tel nu eens op. Ik weet wel, erfschuld ligt vaak een eind weg bij een mens, in zijn waarneming. Dat wil niet zeggen dat het niet waar is, hoor. Want Adam is ons áller vader. Maar goed.

Ik kan me indenken dat dat een mens vaak niet zo nabij is, dat hij denkt: Nou, ik zou me toch met die erfschuld beter op mijn gemak voelen dan met die erfsmet. Als ik nu werkelijk nooit kwaad gedaan heb, altijd. Er staat toch ook: Doe dat, en gij zult leven. Maar kijk dan eens naar je leven, dat leven dat wij leven, van de dagen onzer jeugd tot nu toe. Ik krijg soms dingen in gedachten, die gewoon weggezonden waren - en dat komt misschien omdat je oud wordt - in een soort onderbewustzijn: Oh, dat is waar, toen was ik ook al niet onschuldig, toen had ik eigenlijk ook al schuld. Ga nu alles eens na. En dan bedoel ik dat helemaal niet een zeurderig: Een beetje kattenkwaad, een beetje dit, een beetje dat. Ten aanzien van de werkelijkheid van ons leven, in onze verhouding tot God en tot onze naaste, waar God recht op heeft.

Vergeef ons.

Heb je schuld?

Als je 'ja' zegt, dan ben ik er blij mee. Dan ben ik er echt blij mee, hoor. Dat is geen kleinigheid, dat je echt gelooft: Ik sta bij God in de schuld. Want vele mensen zeggen, als ze een poosje in de kerk komen: - het is niet waar, hoor - die geven een soort voorstelling: Je hoort er alleen maar over zonden, daar in die kerk en over schuld en over dit en over dat. Daar willen ze zichzelf mee redden in hun oppervlakkige godsdienst. En dan bazelen ze wat over blijdschap en over weet ik wat. Maar dat is allemaal zo oppervlakkig. Als je schuld hebt, dat je niet meer zeurt, van ach, altijd maar die schuld en altijd maar dit en dat, dan zou je mogen zeggen: Gefeliciteerd. Niet met die schuld op zich, die hebben we toch wel. Maar dat ik erachter gebracht ben dat IK en WIJ schuldig staan tegenover God en dat ik niet heb om te betalen. En dat het zelfs Godslasterlijk is om te zeggen: Wees lankmoedig over mij en ik zal U alles betalen. Een grenzeloze zelfoverschatting en een loochening van mijn ontzettend grote schuld, onbetaalbare schuld.

CATECHISMUS ZONDAG 51

Vergeving.

Wat is vergeving?

Als je vraagt om vergeving, wat bedoelen we dan?

Vergeven is - ja, ik kan het ook niet zeggen, hoor, het klinkt al weer zo verwaand en zo akelig - laten we even aan het woord denken, 'vergeven'.

Vergeven is een woord, dat wil zeggen, er is een blokkade. Door die blokkade ligt alles stil. Er is geen uitzicht. Er is geen doorgang. Het leven kan niet verder. Het kan toch niet ook? Nou mag je gerust wat mij betreft aan iets heel ergs denken dat in het leven gebeurt, moord en doodslag, weet ik al die dingen. Maar het leven kan niet verder, want het recht houdt mij vast. Het recht zegt, God zegt: Ik kan niet verder. Schuld. Hier liggen de papieren, de schuld staat open, die moet betaald worden. God heeft dus een claim op mij, klein nietig mens. Ik zou die claim niet alleen willen omschrijven in de zin van het verbond van gehoorzaamheid of werken, maar ook naar al de goedheid die de Heere God na de val aan ons heeft geschonken. Ben ik een Vader, waar is Mijn eer? Want Hij heeft toch rijkelijk gegeven aan de mensenkinderen? En nu kan het niet verder. De schuld staat in de weg.

Nu is vergeving dat God die openstaande schuld Zelf betaalt.

Ja, dat heb ik niet uitgedacht. Wij staan zo ver van God af, wij zijn zo totaal uitgerangeerd, dat God niets meer verwacht, in dat opzicht, dat we ooit nog eens aan betalen toekomen. Toen heeft God uit eeuwige barmhartigheid, grondeloze liefde en ontferming besloten: Ik zal het Zelf betalen. En Hij heeft Zijn eigen Kind gegeven, tot een verzoening. Zodat die schuld er niet meer is. De schuld Uws volks hebt Ge uit Uw boek gedaan, ook ziet Gij geen van hunne zonden aan.

Ja, maar waarom praten we nog over 'vergeef ons'?

Ja, maar vandaag de dag ben ik een verdoemelijk schepsel. Ik kan niet zeggen: Ja maar, God heeft toen en toen .... Nee. Jezus zegt het Zelf. Jezus spreekt niet in bepaalde formules. Die stelt het mij levend voor. Vandaag heb ik nodig: Vergeving van schuld-én, misdaden, zonden van bedrijf die ik gedaan heb, zonden van nalatigheid, wat ik níét gedaan heb.

God betaalt de schuld.

Máár, daar is niet alles mee gezegd.

Waarom niet?

Als de schuld betaald is, kan God mij die schuld vergeven. Maar dan kan God ook weer ruimte maken, dat ik verder mag. Weliswaar, in mijzelf, als een schuldenaar. Maar dat ik verder mag. Zolang de ban erop rust, kan ik de stad niet in en niet uit. Zolang de blokkade er is, komt er geen muis doorheen. Houdt, eigenlijk gezegd, het leven op, maak ik alleen maar de maat vol van mijn ongerechtigheid, totdat ik verzink, maar er is geen mogelijkheid.

Als God alleen maar die streep erdoor geeft, in de hemel, en verder niets, dan is er ook geen verder.

Waarom niet?

Ik kan niet leven. Alleen maar de dood.

Nu is de vergeving, dat God dat oordeel, die vloek, van mij afwentelt, en dat Hij tegelijkertijd de weg opent om verder te gaan. Zó verder te gaan: Ik help u, Ik draag u, Ik vergeef u, Ik zal Mijn Geest u uitstorten, opdat je niet naar het vlees zou

CATECHISMUS ZONDAG 51

wandelen, in je eigenwilligheid, je eigenzinnigheid, er maar omheen lopen in plaats van te erkennen: Het is verloren, ik kan niet verder, IK ben uw heil.

Vergeving is dus niet een statisch iets, iets wat daar ergens ligt. Het is niet alleen een handtekening, die God zet onder de betaalde rekening: Voldaan. Maar het is tegelijk ook: Hoort naar Mij, Ik zal u geven de gewisse weldadigheden Davids. Er is véerder leven mogelijk.

Als een goed of braaf mens? Nee, dat is voorbij. Dat kan niet meer.

Maar nu om een stukje te leren: Welzalig hij, die al zijn kracht en hulp alleen van U verwacht. Die kiest de welgebaande wegen. Daar is niets van ons bij.

En dat is nu zo kostelijk, zo kostbaar, dat, vergeving is niet alleen de proclamatie dat het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden. Maar het is ook: Nu is er ook een weg, DE Weg, DE Waarheid en HET Leven.

Misschien dat er vanavond nog iets goed kan komen. Man-vrouw-kind.

Waarom?

Omdat jij of ik bloed voor ons hart krijgen?

Nee, maar omdat, als God die blokkering, die vloek, die op mij rust, opheft, en Hij zou ons met Zijn zegeningen willen bezoeken in Christus Jezus, dan kunnen we ook hier nog weer, al zijn het wankelende, gangen zetten op het spoor. Omdat HIJ het doet.

Dat is nu geen vleselijke heiligmaking, daar schiet je niets mee op, dat is allemaal bedrog. Dat is allemaal bedrog. Echt waar! Dat is de breuk op het lichtst genezen.

Ware heiligmaking is Christus, ZIJN leven, ZIJN heerschappij. Het is het fnuiken van mij. Want daar word ik geen heilig mens mee. Daar word ik geen braaf mens mee, of een mens die zo de schuld kan vergeven. Nee! HIJ ALLEEN!

Dat zijn allemaal geheimen, hoor mensen, dat zeg ik erbij. Het zijn zulke paradoxen, dat, je weet het zelf niet, maar Hij wéét het wel.

Maar dan is er ruimte, daar komt de ruimte.

Waar vergeving is, komt RUIMTE!

Want daar hoef je niet in het moeras te stikken. Echt waar!

Als mensen zeggen: Nou ja, ik wil het maar vergeven, dan kan je nog zo zijn, dat je die ander toch laat stikken. Je hebt gezegd: Nou ja, dat vergeef ik wel, je zult me er niet meer over horen. Maar dat is nog het leven niet. Dat is nog niet véerder, leven met brood, met man, met vrouw, met kinderen, met elkaar.

En dat is de diepste essentie van het vergeven van God.

Schuld. En nu: Hij bezoekt met Zijn heil. Hoe lang, hoe zwaar wij ook Zijn wetten schonden.

Dat is actueel hè. Ik bedoel, dat moet je niet projecteren op: Ja, dat heb ik weleens en zus en zo. Nee, dat kom je nooit te boven, bedoel ik. Dat kom je nooit te boven.

Als we sterven gaan is het nog: Heere, wees mij, zondaar, genadig.

Wist je dat het één van de kernen is van het Heilig Evangelie? Dat de Zoon des mensen macht heeft, bevoegdheid om de zonden te vergeven? Heb je het niet gehoord, dat die man toen ook nog weer verder kon? Het was wel lichamenlijk, een beeld ook: Neem uw beddeke op en wandel. Maar daar zie je gelijk duidelijk: Vergeving - verder.

Als ik nu aan de Heere God vraag - ik kom er nog een keer op terug, dus vergeef

CATECHISMUS ZONDAG 51

me, dat ik het niet afmaak; wij gaan naar huis - Heere, vergeef me al mijn schulden. Dan ga ik anders naar huis terug dan dat ik gekomen ben.

Ben ik dan een ander mens?

Nee, ik ben júst een ogenblik geweest die ik eigenlijk BEN, die ellendeling, die onderkruiper, die nooit zijn God heeft verheerlijkt. Máár, en daar ligt het, nu uit die vergevende ontferming Gods. Dát is het waardoor ik anders naar huis zou kunnen gaan. Anders.

Morgen heb je het wel wéér nodig, hoor.

Het zijn de lichtglansen van het Evangelie. Maar toch anders, vandaag.

Toe, als we vanavond thuiskomen, God geve .... Ja, ik kom niet aan alles toe. Maar ik wil nogeens dat - ik vind het een kostbaar belijden - Gerard Wijdeveld - ik geloof dat hij Rooms is, maar ja, dat versje is niet Rooms, tot een troost, en ik hoop dat we die woorden mogen bewaren en vandaag gedachtig mogen zijn:

Er is een Lam dat bloedt
er is een Lam dat bloedt
en ik, die het aanschouwen moet
en van mijzelfen zeggen moet:
Ik ben het, die U bloeden doet
en dat ik U zó bloeden zag
zal het mij behoeden ene dag
voor weder, weder zonde
ik zal Uw talloos wonde
en roepen om Uw bloed
wat ik U daarom zeggen moet,
wat ik U zeggen moet:
Er is een Lam dat bloedt.

AMEN

Ps. 79 : 4,7

Daar zie je ook weer in wat ik bedoelde met die vergeving:

Gedenk niet meer, verzoen de zware schuld.

En dan:

Zo zullen wij, de schapen Uwer weiden, in eeuwigheid Uw lof, Uw eer verbreiden.